

Vandenilio
energetikos
asociacija

VANDENILIO ENERGETIKOS ASOCIACIJOS NAUJIENLAISKIS

2025 SPALIS

SVEIKI, VANDENILIO TECHNOLOGIJŲ ENTUZIASTAI!

Pastaruoju metu vandenilio sektorius Lietuvoje ir Europoje įgauna naują pagreitį. Klaipėdos uoste žaliojo vandenilio gamybos projektas artėja prie įgyvendinimo, Italijoje sėkmingai išbandytas elektrolizeris jau ruošiamas diegimui, o Vilniuje gautas statybos leidimas naujai vandenilio gamyklai. Baltijos regionas sparčiai stiprina savo pozicijas žaliosios energetikos srityje, o auganti partnerystė su Vokietija ir Šiaurės šalimis rodo, kad mūsų šalis tampa svarbiomis Europos vandenilio žemėlapiu dalimis.

Spalį Hamburge vykęs „Hydrogen Technology World Expo“ renginys subūrė Baltijos ir Vokietijos ekspertus bendradarbiauti vandenilio bei anglies dvideginio surinkimo srityse. Tai dar vienas žingsnis stiprinant regioninius ryšius ir kuriant pagrindą bendriems inovacijų projektams.

Europoje netyla diskusijos dėl žaliųjų degalų reglamentavimo, o tuo pat metu vis daugiau šalių imasi realių veiksmų, diegia technologijas ir plečia gamybos pajėgumus. Austrijoje statoma viena didžiausių Europoje 140 MW žaliojo vandenilio gamyklų, o Danijoje pradėta eksploatuoti „HySynergy“ gamykla, pirmasis šalies projektas, iš kurio sertifikuotas žaliasis vandenilis jau eksportuojamas į Vokietiją. Šie pavyzdžiai rodo, kad žaliasis perėjimas Europoje įgauna praktinį pagreitį.

Nors pasaulinis energetikos kontekstas išlieka nevienareikšmis, Europos žalioji kryptis išlieka tvirta ir suteikia Baltijos regionui progą tapti inovacijų erdve, vandenilio technologijoms.

Šio mėnesio naujienlaiškyje dalijamės svarbiausiais įvykiais nuo bendradarbiavimo galimybių aptarimo Hamburge iki naujų gamybos projektų Klaipėdoje, Vilniuje, Taline, Austrijoje ir Danijoje. Gero skaitymo!

HAMBURGE – BALTIJOS IR VOKIETIJOS BENDRADARBIAVIMO STIPRINIMAS VANDENILIO IR ANGLIES DVIDEGINIO SURINKIMO SRITYSE

Spalio 21–23 d. Hamburge įvyko Hydrogen Technology World Expo – didžiausia Europoje paroda, skirta vandenilio technologijoms. Renginyje susitiko mokslininkai, inžinieriai, politikos formuotojai ir verslo lyderiai, siekiantys paspartinti Europos vandenilio transformaciją.

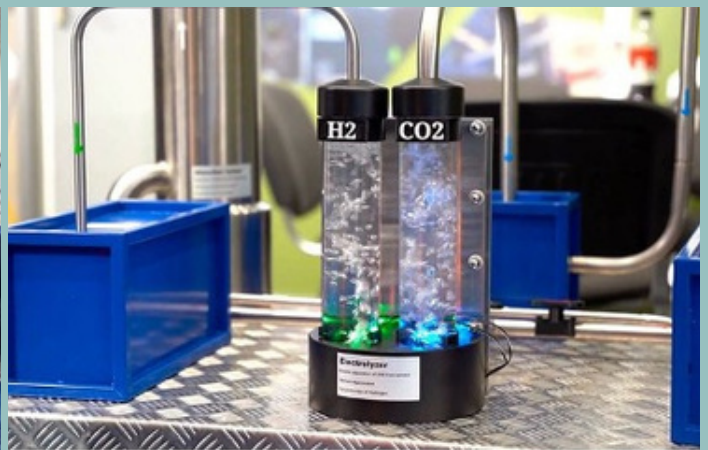
Parodoje buvo pristatomi naujos kartos kuro elementai, vandenilio saugojimo sistemos, tvarios gamybos metodai ir didelio masto infrastruktūros sprendimai, kurie formuoja būsimą Europos energetikos architektūrą. Taip pat CO₂ surinkimo galimybės bei iššūkiai kylantys diegiant šias technologijas. Hamburgo regione, kuris siekia tapti vienu iš pagrindinių Europos vandenilio centrų, prioritetą teikiamas integruotų sprendimų plėtrai visoje grandinėje nuo gamybos iki transporto ir pramonės taikymo.

Spalio 21 d. Hamburge įvyko renginys „Hydrogen & Carbon Capture Synergies: Accelerating Baltic-German Cooperation“, suorganizuotas Lietuvos mokslo ir inovacijų biuro (LINO) kartu su nacionaliniais kontaktiniais asmenimis (NCPs), Vokietijos tyrimų centru Forschungszentrum Jülich GmbH, Lietuvos ambasada Vokietijoje, Vandenilio energetikos asociacija bei Lietuvos energetikos institutu. Renginys vyko kaip „Hydrogen Technology World Expo“ paralelinė sesija ir subūrė mokslininkus, verslo atstovus bei politikos formuotojus iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vokietijos, Suomijos ir Švedijos.

Diskusijų tikslas buvo ieškoti naujų sinergijų tarp vandenilio technologijų ir anglies dvideginio surinkimo ir panaudojimo (CCS/CCUS) sprendimų bei skatinti tarptautinį bendradarbiavimą, padedantį spartinti Europos žaliąją transformaciją. Renginio metu pristatytos nacionalinės ekosistemos: Ralph Bahke (Vokietija), Šarūnas Varnagiris (Lietuva), Aivars Starikovs (Latvija) ir Silvar Kallip (Estija) pasidalijo šalių pažanga vystant vandenilio ir CCUS sektorius.

Ypatingas dėmesys skirtas Clean Hydrogen Joint Undertaking finansavimo galimybėms, kurias pristatė Mirela Atanasiu, pabrėžusi naujas kryptis bendriems projektams ir inovacijų finansavimui. Renginio pabaigoje vykusioje „Idea Lab“ sesijoje dalyviai generavo konkrečias projektų idėjas ir potencialias partnerystes, kurių tikslas – paversti diskusijas veiksmais.

[Nuoroda į šaltinį](#)

ŽALIASIS VANDENILIS ARTĖJA: KLAIPĖDOS UOSTAS PASIRENGĘS GAMYBAI

Klaipėdos uoste įsibėgėja žaliojo vandenilio gamybos projekto įgyvendinimas – į teritoriją atgabenta pagrindinė elektrolizės įranga iš Italijos, atlikti pirmieji vamzdyno ir technologinių sistemų bandymai. Artimiausiu metu UAB „MT Group“ pradės montuoti žaliojo vandenilio stočiai reikalingą įrangą, talpas bei visus aukšto slėgio vamzdynus. Tai vienas svarbiausių žingsnių ruošiantis pradėti gamybą, kurios startas planuojamas 2026 m. pavasarį. Projektas leis uostui tapti pirmuoju Baltijos regione gaminančiu ir naudojančiu žaliąjį vandenilį energijos saugojimui bei transporto reikmėms. Tokie sprendimai ne tik mažina taršą, bet ir stiprina Lietuvos pozicijas kuriant tvarią energetikos infrastruktūrą.

Be to, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija plečia partnerių ratą žaliojo vandenilio ekosistemos kūrimo srityje. Klaipėdos uosto direkcija jau anksčiau pasirašė bendradarbiavimo memorandumą su LTG grupe, numatantį žaliojo vandenilio technologijų plėtrą geležinkelių transporte. Tarp naujausių iniciatyvų – bendradarbiavimo sutartis su „Volvo Lietuva“, kuria siekiama įtraukti vandenilį į sunkiasvorio transporto sektoriaus energetikos grandinę. Abi organizacijos planuoja diegti tvarius sprendimus, kurti infrastruktūrą vandeniliu varomiems vilkikams ir plėsti žaliąsias tiekimo grandines.

Ši partnerystė žymi dar vieną strateginį žingsnį stiprinant Klaipėdos uosto, kaip inovacijų ir žaliosios energetikos centro, vaidmenį Baltijos regione.

Nuoroda į šaltinį (1; 2)

ŽALIASIS VANDENILIS VILNIUJE: GAUTAS STATYBOS LEIDIMAS

Didžiausia Lietuvoje centralizuotos šilumos tiekimo įmonė „Miesto gijos“ (buvę Vilniaus šilumos tinklai) gavo statybos leidimą 10 mln. eurų vertės žaliojo vandenilio gamyklai bei artimiausiu metu ketina pradėti jos statybą. Statybų rangove pasirinkta energetikos objektų statybos bendrovė „MT Group“. Apie pusę lėšų – 5,64 mln. eurų – projektui skyrė Europos Sąjunga. gamykloje elektrolizės būdu iš vandens ir elektros per metus bus pagaminama iki 3,45 mln. kubinių metrų žaliojo vandenilio – tai atitinka maždaug 2 tūkst. megavatvalandžių (MWh) šilumos energijos. [Nuoroda į šaltinį](#)

LATVIJA STIPRINA REGULIAVIMĄ SIEKDAMA „ŽALIOJO VANDENILIO“ PLĖTROS

Latvijos valdžios institucijos, verslo ir mokslo atstovai vieningai pripažįsta, kad šalies teisinė aplinka nebeatitinka ambicingų „žaliojo vandenilio“ plėtros planų. Neseniai vykusio seminaro metu, prie Rygoje esančio oro uosto, buvo išskirti keli pagrindiniai trūkumai: trūksta specifinių saugos ir sertifikavimo standartų vandeniliui, nepakankami aplinkos poveikio vertinimo reikalavimai, o teisiniai sprendimai vamzdynamics, saugojimui ir transportavimui dar nėra išbaigti.

Iki šiol, pasak pranešėjų, Latvija neturi aiškaus reguliacinio pagrindo, kuris leistų komerciniam „žaliojo vandenilio“ gamybos, transportavimo ir naudojimo sektoriui plėstis. Seminare akcentuota, kad Rygos oro uostas yra pasirengęs veikti kaip inovacijų bandymo laukas – tačiau tam būtinos greitos reglamentavimo pertvarkos, kad šios iniciatyvos galėtų būti saugios.

Toliau numatoma parengti integruotą teisinį rėmą, kuris apimtų vandenilio gamybą, saugojimą, transportavimą ir platinimą, taip pat sklandžiai integruotųsi su ES mastu taikomais technologijos saugos, sertifikavimo ir infrastruktūros standartais.

[Nuoroda į šaltinį](#)

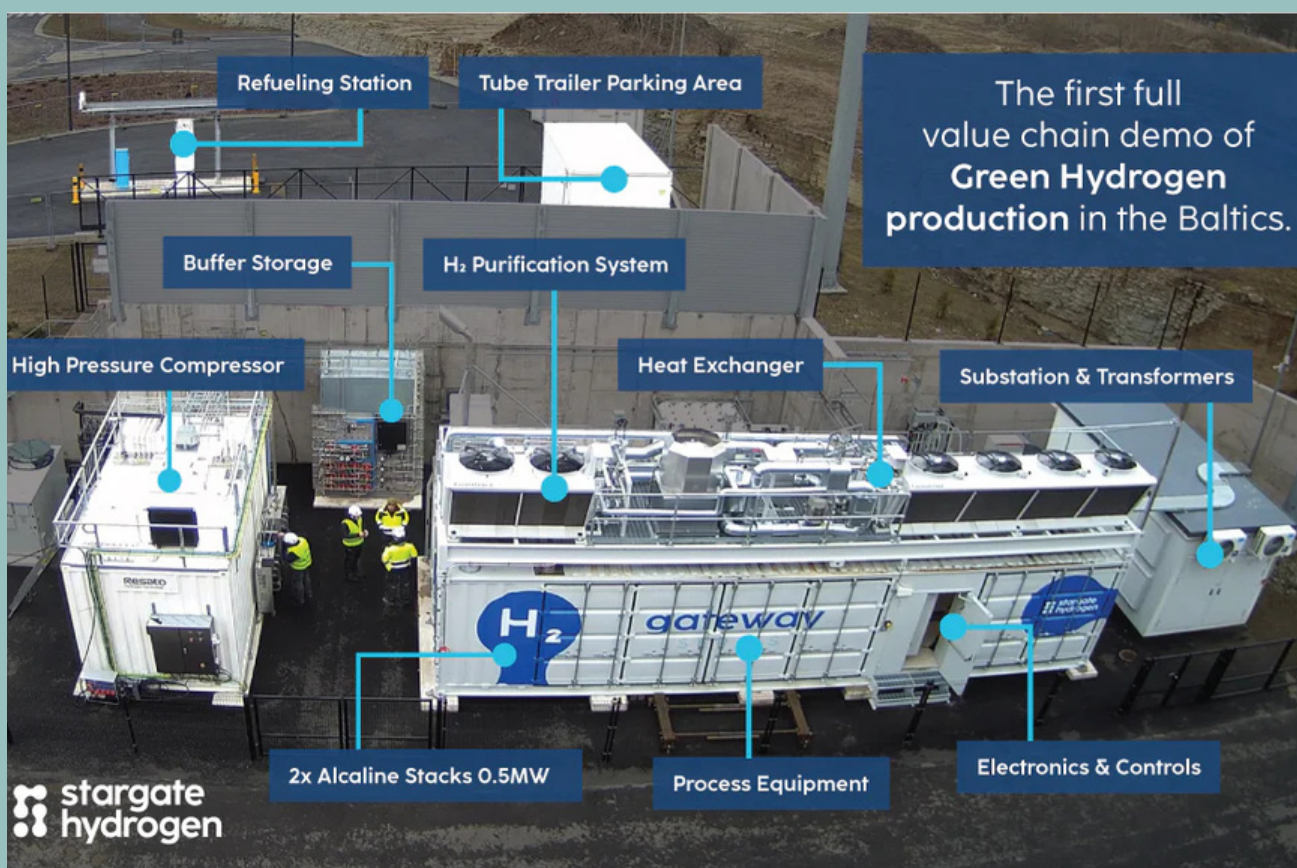
TALINE STARTAVO PIRMOJI BALTIJOS ŠALYSE ŽALIOJO VANDENILIO GAMYBA IR DEGALINĖ

Estijos sostinėje Taline pradėtas eksploatuoti pirmasis Baltijos šalyse žaliojo vandenilio gamybos ir tiekimo kompleksas. Energijos bendrovė „Utilitas“ savo Vao energetikos centre įrengė elektrolizės įrangą (šarminis 1 MW galios elektrolizeris), leidžiančią gaminti žaliąjį vandenilį iš atsinaujinančių šaltinių (130 tonų H₂ per metus), bei paleido pirmąją viešą vandenilio degalinę. Šis projektas yra svarbus žingsnis formuojant visos šalies vandenilio infrastruktūrą ir mažinant transporto emisijas.

Tuo pačiu metu Taline pradėjo veikti pirmoji regione vandenilio mobilumo grandinė – su „Bolt“ paslauga į miesto gatves išriedėjo 30 vandeniliu varomų „Toyota Mirai“ automobilių. Tai leidžia realiai išbandyti švarią transporto alternatyvą, kuri išsiskiria didesniu nuvažiuojamu atstumu ir itin greitu degalų papildymu, palyginti su įprastais elektromobiliais.

Projektą remia Europos Sąjungos iniciatyvos, o technologinę gamybos pusę vysto Estijos įmonė „Stargate Hydrogen“, atidariusi naują elektrolizės įrangos gamyklą Taline. Šis kompleksas tampa pirmuoju Baltijos regione veikiančiu žaliojo vandenilio gamybos, tiekimo ir panaudojimo pavyzdžiu.

[Nuorodą į šaltinį](#)

[Nuoroda į šaltinį](#)

ELCOGEN ATIDARO NAUJĄ GAMYKLĄ TALINE – ŠUOLIS VANDENILIO IR KURO ELEMENTŲ GAMYBOJE

Elcogen oficialiai paleido savo naują gamyklą „ELCO I“ Talino priemiestyje, Estijoje — 14 000 m² ploto gamybos padalinį, skirtą aukšto našumo kietojo oksido kuro elementams (SOFC) ir elektrolizės moduliams (SOEC) gaminti. Dėl šio žingsnio kompanijos metinės gamybos apimtys padidėjo nuo 10 MW iki 360 MW, kas leidžia Elcogen tapti vienu iš didžiausių Europoje šios technologijos gamintojų.

Pagaminti komponentai integruojami į kitų gamintojų sistemas, taikomas įvairiose srityse: nuo paskirstytosios energijos gamybos, autonominių ir stacionarių energijos šaltinių bei pramoninių atsarginių sprendimų iki žaliojo vandenilio gamybos ir Power-to-X technologijų.

Gamykla sukurta atsižvelgiant į mastelio augimo ir tvarumo principus – joje įdiegtos pažangios automatizacijos sistemos, energijos tiekimas (9 MW) užtikrinamas iš netoliese esančios „Iru“ atliekų energijos jėgainės, o šiluma pernaudojama pagal tvariųjų projektų projektavimo standartus.

Investicijos į šią gamyklą siekė apie 50 mln. eurų, iš kurių 25 mln. skirta iš Europos inovacijų fondo. Šis žingsnis ne tik atveria kelią spartesnei žaliojo vandenilio ir kuro elementų rinkos plėtrai Europoje, bet ir stiprina žemyno energetinės nepriklausomybės bei technologinės lyderystės pozicijas.

[Nuoroda į šaltinį](#)

AUSTRIJOJE NUMATYTA 140 MW GALIOS ŽALIOJO VANDENILIO ELEKTROLIZERIŲ GAMYKLA

OMV ir „Masdar“ steigia bendrą įmonę, skirtą penktos pagal dydį elektrolizerių gamyklos Europoje plėtrai ir eksploatavimui. Gamykla jau statoma Austrijoje. JAE įsikūrusi bendrovė būtų mažumos akcininkė, valdanti 49 proc. Austrijos integruota energetikos, degalų ir chemijos bendrovė OMV ir „Masdar – Abu Dhabi Future Energy Co.“ pasirašė įpareigojantį susitarimą dėl bendros įmonės įsteigimo, kuri finansuos, statys ir eksploatuos 140 MW galios žaliojo vandenilio elektrolizerių gamyklą Brucke, Austrijoje. Tai būtų vienas didžiausių žaliojo vandenilio gamybos įrenginių Europoje, žymintis svarbų žingsnį OMV įsipareigojime dekarbonizuoti savo Švechato naftos perdirbimo gamyklą. Įrenginio statyba prasidėjo rugsėjį. Bendrovės tikisi, kad jis pradės veikti 2027 m.

[Nuoroda į šaltinį](#)

„EVERFUEL“ ATIDARO „HYSYNERGY“ – 20 MW GALIOS VANDENILIO GAMYBOS GAMYKLĄ DANIOJE

Danijos žaliojo vandenilio bendrovė „Everfuel“ Fredericijoje, Danijoje, atidarė „HySynergy“ – savo 20 MW žaliojo vandenilio gamybos gamyklą ir išsiuntė pirmąją vandenilio produkciją į Vokietiją. Tai pirmas kartas, kai Danijoje pagamintas RFNBO sertifikuotas žaliasis vandenilis eksportuojamas į užsienį.

Šis įrenginys yra vienas didžiausių žaliojo vandenilio gamybos projektų Europoje, kuriam 6,5 mln. eurų skyrė Danijos energetikos agentūra, o 3,8 mln. eurų bendrai finansuoja Europos Sąjunga per Europos infrastruktūros tinklų priemonę. „Everfuel“ teigė, kad „HySynergy“ yra pirmasis žingsnis siekiant iki 2035 m. Danijoje sukurti daugiau nei 2 GW elektrolizės pajėgumų. Be būsimos „HySynergy“ plėtros, bendrovės planas apima „Project Frigg“ – didelio masto gamyklos Revsing energetikos parke netoli Vejeno – plėtrą, iš kurios vandenilis, kaip tikimasi, bus tiekiamas tiesiogiai Vokietijos pramonės klientams per būsimą vandenilio vamzdyną.

[Nuoroda į šaltinį](#)

Pagarbiai Vandenilio energetikos asociacija

Vandenilio
energetikos
asociacija

Naujienlaiškio partneriai

LIETUVOS
ENERGETIKOS
INSTITUTAS

Amber Grid

